

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Російський обстріл пошкодив садибу, у якій зупинявся Тарас Шевченко](#)

[Уряд Німеччини закликали додати тему Голодомору до шкільних програм. – Марина Пилипенко](#)

[«Стане оберегом дому»: бренд BEVZA розкритикували за набір ялинкових прикрас «П'ять колосків». – Анна Коваленко, Олена Барсукова](#)

[1990, 2004 і 2013: 6 статей до річниці українських революцій. – Олександра Асланян](#)

«Міндічгейт»

[Усе це через Кудрицького та бріолін! Як подивитися шоу Мосейчук про «плівки Міндіча» і не збожеволіти. – Лена Чиченіна](#)

[Доросле шоу, недитячі проблеми. – Олександр Морський](#)

[Доля «Кварталу 95», розмова з Максимом Буткевичем і як боротися зі SLAPP-позовами. – Євген Бриж](#)

Митці на фронті

[Звільнений з полону азовець заспівав власну пісню разом із солістом гурту «СКАЙ». – Микита Кишиневський](#)

[«Мій різдвяний вішліст складається з назв українських міст». «Крихітка» і Роман Набожняк випустили спільну пісню. – Катерина Кадакова](#)

Вшанування пам'яті

[Українці у світі вшанували пам'ять жертв Голодомору](#)

[Світло пам'яті: у Театрі Франка відкрили мініскульптуру на честь Героя Небесної Сотні. – Дарина Рубан](#)

[На слова Володимира Вакуленка, присвячені синові, створили колискову. – Дарина Рубан](#)

Медіа

[«Медіа як інституція: стійкість, виклики, майбутнє». Як українські медіа проходять випробування війною та кризами. – Оксана Наумова](#)

[ІМІ та Український ПЕН отримали шведську відзнаку The Monismanien Prize. – Марина Пилипенко](#)

Мовні питання

[У мобільній версії Twitch додали українську мову. – Дарина Рубан](#)

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

[У Києві відновлять «Будинок із хлібною лавкою» та перетворять його на ветеранський простір. – Дарина Рубан](#)

[Мітинг на Майдані: рідні полонених вимагають пошуків замість фільму «Як козаки на Курщину ходили»](#)

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

[У Харкові відбудуться Андріївські вечорниці. – Олексій Содома](#)

Театр

[Кассандра. PROJECT: два київських театри та польський режисер працюють над виставою про долю жінок на війні. – Ярослава Наумова](#)

[Любов як спротив: у Луцьку зіграли виставу «Love revolution» про шалену молодість 1920-х. – Інна Семенюк](#)

[Створений на основі німого фільму 1928 року та живої музики: у Львівському театрі ляльок покажуть кіноперформанс «Василина» з Києва. – Ярина Коваль](#)

[Без 1939 року? Як Івано-Франківський театр відновлює свою історію. – Вікторія Кіхтенко](#)

[У Києві відбудеться зустріч з художнім керівником міжнародного фестивалю культури у Відні. – Дар'я Лобанок](#)

[Київ. Скасована прем'єра. – Радослав Стемпінь, режисер](#)

Музика

[Етногурт «ДахаБраха» заспівав колискову для викрадених Росією українських дітей під Black Cloud. – Дар'я Лобанок](#)

[Рogichka оголосила опенкол для музичних менеджерів і менеджерок. – Олексій Содома](#)

[Російську музику слухають лише 12 %, а українська стала популярнішою – про що говорить дослідження Romitni. – Юлія Ткачук](#)

Візуальні мистецтва

[Фінісаж Венеційської бієнале з архітектури: гайд подіями за участі українських команд](#)

[У Києві відбудеться спільна виставка ДТЕК та Костянтина і Влади Ліберових](#)

[У Києві закривається мистецький простір, який існував два з половиною роки та представив 37 виставок. – Катерина Яковленко](#)

[Монументальні образи жінок у проєкті «Форми»: у Луцьку відкрили виставку Ієви Царук](#)

[Привиди. – Олексій Гаврилюк](#)

[«Нова українська хвиля» в Брюгге: виставка знакових митців 90-х сьогодні. – Ліза Корнейчук](#)

[У Варшаві відкрилася виставка «Жіноча справа: 1550–2025». – Карина Лазарук, журналістка](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Фільм «Тиха повінь» Сухолиного-Собчука отримав нагороду за найкращу операторську роботу на фестивалі IDFA. – Діана Горон](#)

[Українська документалістика на FIDOCs: делегація Docudays UA представляє три фільми в Сантьяго. – Катерина Гладка, редакторка CultHub](#)

[Фільм Катерини Горностай «Стрічка часу» покажуть у нью-йоркському МоМА](#)

[Квитки розкупили завчасно: українське кіно завоювало Прагу під час фестивалю](#)

[23 листопада стартує фестиваль феміністичного кіно «Фільма». – Діана Горон](#)

[Де подивитися фестиваль феміністичного кіно «Фільма». – post impreza](#)

[Бюджет української науково-фантастичної стрічки «Ти – космос» становить 800 тисяч євро. – Дар'я Лобанок](#)

[«Ти – космос»: ставка на ностальгію чи заявка на «український Голлівуд». – Алік Дарман](#)

[«Ти – космос». Головна українська кінопрем'єра осені. Перші враження після виходу в прокат. – Микола Підвезаний](#)

[«Я показую, наскільки важливо зробити перший крок». Режисер «Ти – космос» Павло Остріков про свій дебют, ретроестетику та тему самотності. – Кромф Ігор](#)

Література. Книговидання

Короткі списки «Книги року ВВС 2025»: які книжки відзначило журі. – Поліна Горлач

«Вірші з бійниці» Максима Кривцова вийшли друком у Франції. – Анастасія Курінська

Від бомбосховищ до Amazon: як український проєкт «Люба Жу» вийшов на світовий ринок. – Марія Литвин

Музейна справа

День пам'яті жертв голодоморів: музеї, що розповідають про трагедію. – Марія Кабацій

«Ми часом глорифікуємо і спрощуємо історичні події»: Ігор Пошивайло про діяльність Музею Революції Гідності. – Анастасія Курінська

Київський Музей авангарду відзначає річницю відкриттям двох масштабних виставок. – Ірина Міллер

Архів як живий організм: виставка «Все для всіх», що об'єднала архіви музею Покровська та британського університету. – Анастасія Шквира

Кадри

Мінкульт оголосив відбір кандидатів до експертної та наглядової рад Національного музею Голодомору-геноциду. – Діана Горон

Загальні питання

Російський обстріл пошкодив садибу, у якій зупинявся Тарас Шевченко

Унаслідок російського обстрілу селища Седнів на Чернігівщині 19 листопада було пошкоджено садибу родини Лизогубів – пам'ятки, де свого часу зупинялися культурні та громадські діячі, зокрема Тарас Шевченко. Докладно:

<https://chytomo.com/rosiyskyj-obstril-poshkodyv-sadybu-u-iakij-zupyniavsia-taras-shevchenko/>

Уряд Німеччини закликали додати тему Голодомору до шкільних програм. – Марина Пилипенко

Політичні й громадські діячі та історики з Німеччини, а також Польщі та України, звернулися з листом до Міносвіти Німеччини, закликаючи включити тему Голодомору у шкільну програму з історії. Лист адресовано федеральній міністерці освіти Німеччини Карін Прін. Наразі звернення підписали близько 20 діячів. Автори листа наголосили, що зараз у німецьких школах вчать багато дітей з України, які опинилися там через війну – і серед них майже точно є нащадки тих, хто втратив своїх близьких під час Голодомору. Ініціатори звернення закликали інших долучатися до підписання листа. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/245808/2025-11-23-uryad-nimechchyny-zaklykaly-dodaty-temu-golodomoru-do-shkilnykh-program/>

«Стане оберегом дому»: бренд BEVZA розкритикували за набір ялинкових прикрас «П'ять колосків». – Анна Коваленко, Олена Барсукова

Український бренд одягу BEVZA презентував набір ялинкових прикрас «П'ять колосків», співзвучний народній назві радянської постанови, яка стала передвісником Голодомору 1932–1933 років. Колекція прикрас обурила багатьох українців, зокрема очільницю Музею Голодомору Лесю Гасиджак, військових, журналістів тощо. Після хвилі критики засновниця бренду Світлана Бевза опублікувала свою позицію та згадала про важливість представлення українських символів за кордоном, однак не перепросила. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/society/brend-bevza-rozkritikuvali-cherez-prikrasi-p-yat-koloskiv-311637/>

1990, 2004 і 2013: 6 статей до річниці українських революцій. – Олександра Асланян

Як українські революції змінювали наше мислення, мистецтво і стали каталізаторами суспільних змін. Докладно:

<https://sensormedia.com.ua/culture/1990-2004-i-2013-6-statej-do-richnychi-ukrayinskyh-revoluyucij/>

Усе це через Кудрицького та бріолін! Як подивитися шоу Мосейчук про «плівки Міндіча» і не збожеволіти. – Лена Чиченіна

У матеріалі моніторинг медіа та соцмереж довкола корупційного скандалу зі зловживаннями та парламентської конституційної кризи. Докладно:

<https://antonina.detector.media/mediatresh/post/225701/2025-11-22-use-tse-cherez-kudrytskogo-ta-briolin-yak-podyvytysya-shou-moseychuk-pro-plivky-mindicha-i-ne-zbozhevolity/>

Доросле шоу, недитячі проблеми. – Олександр Морський

У матеріалі огляд токшоу «Новий відлік», випуск якого було присвячено обговоренню того, якою має бути реакція влади на корупційний скандал із Міндічем, та як далеко поширюється провина? Гостями студії були: Андрій Осадчук, нардеп «Голосу», Юрій Гудименко, ветеран та голова громадської антикорупційної ради при Міноборони, Дмитро Золотухін, директор громадської організації «Інститут постінформаційного суспільства» та Микита Потураєв, народний депутат від «Слуги народу». Докладно:

<https://stv.detector.media/kontent/read/9150/2025-11-21-dorosle-shou-nedytyachi-problemy/>

Доля «Кварталу 95», розмова з Максимом Буткевичем і як боротися зі SLAPP-позовами. – Євген Бриж

У матеріалі проаналізовано наслідки скандалу з Міндічем та майбутнє студії «Квартал 95»; приділено увагу питанням захисту журналістів від судового тиску; огляд російських наративів про демографічну кризу тощо. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/245798/2025-11-22-dolya-kvartalu-95-rozmova-z-maksymom-butkevychem-i-yak-borotysya-zi-slapp-pozovamy/>

Митці на фронті

Звільнений з полону азовець заспівав власну пісню разом із солістом гурту «СКАЙ». – Микита Кишиневський

Звільнений із російського полону борець бригади «Азов» Назар Красовський виконав власну пісню «Непокірна птаха» разом із солістом гурту «СКАЙ» Олегом Собчуком. Докладно:

<https://shotam.info/zvilnenyy-z-polonu-azovets-zaspivav-vlasnu-pisniu-razom-iz-solistom-hurtu-skay/>

«Мій різдвяний вішліст складається з назв українських міст». «Крихітка» і Роман Набожняк випустили спільну пісню. – Катерина Кадакова

Український гурт «Крихітка» разом із військовим та колишнім учасником шоу «Голос країни» Романом Набожняком презентували спільну пісню «Вішліст» про різдвяні мрії українців. Докладно:

<https://divoche.media/2025/11/21/miy-rizdviany-y-vishlist-skladaietsia-z-nazv-ukrainskykh-mist-krykhitka-i-roman-nabozhniak-vypustily-spilnu-pisniu/>

Вшанування пам'яті

Українці у світі вшанували пам'ять жертв Голодомору

22 листопада в різних країнах світу відбулися акції зі вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932–33 років. Докладно:

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-holodomor-vshanuvannia-zhertv/33599461.html>

Світло пам'яті: у Театрі Франка відкрили мініскульптуру на честь Героя Небесної Сотні. – Дарина Рубан

На честь Героя України та Героя Небесної Сотні Андрія Мовчана у Театрі Франка встановили мініскульптуру. Образом пам'яті про майстра зі світла обрали пташку-горихвістку, яка приземлилася на театральний софіт. Докладно:

<https://shotam.info/svitlo-pam-iaty-u-teatri-franka-vidkryly-miniskulpturu-na-chest-heroia-nebesnoi-sotni/>

На слова Володимира Вакуленка, присвячені синові, створили колискову. – Дарина Рубан

Артистка Віталія Грицак (Vitaliia) разом із гуртом «Жоржини» видали акапельну колискову на слова Володимира Вакуленка. Цей текст харківський дитячий письменник, який загинув від рук росіян, присвятив синові. Докладно:

<https://shotam.info/na-slova-volodymyra-vakulenska-prysviacheni-synovi-stvoryly-kolyskovu/>

Медіа

«Медіа як інституція: стійкість, виклики, майбутнє». Як українські медіа проходять випробування війною та кризами. – Оксана Наумова

Під час шостих Медіаднів Премії імені Георгія Гонгадзе відбулося обговорення «Медіа як інституція: стійкість, виклики, майбутнє». Учасниками були головна редакторка «Української правди» Севгіль Мусаєва, директорка Інституту масової інформації Оксана Романюк, голова ГО «Детектор медіа» Наталія Лигачова, комунікаційник мілітарного простору «Гальт», колишній головний редактор незалежного медіа «Море людей» Ігор Філіппов. Модерувала обговорення редакторка-засновниця «Слідство.інфо», фіналістка Премії Гонгадзе (2024) Анна Бабінець. Співрозмовники дискусійної панелі говорили про основні виклики сьогодення для журналістики, про те, як медіа залишатися стійкими, залучати аудиторію та вибудовувати довіру із нею. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/245785/2025-11-21-media-yak-instytutsiya-stiykist-vyklyky-maybutnie-yak-ukrainski-media-prokhodyat-vyprobuvannya-viynoyu-ta-kryzamy/>

ІМІ та Український ПЕН отримали шведську відзнаку The Monismanien Prize. – Марина Пилипенко

Організації отримали нагороду за видатні журналістські досягнення під час війни в Україні. 22 листопада в місті Уппсала (Швеція) відбулося вручення

премії The Monismanien Prize, яка присуджується організаціям та особам, які доклали значних зусиль для захисту свободи слова. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/245806/2025-11-23-imi-ta-ukrainskyy-pen-otrymaly-shvedsku-vidznaku-the-monismanien-prize/>

Мовні питання

У мобільній версії Twitch додали українську мову. – Дарина Рубан

У додатку стримінгової платформи Twitch додали українську мову. Функція доступна в мобільній версії. Докладно:

<https://shotam.info/u-mobilniy-versii-twitch-dodaly-ukrainsku-movu/>

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

У Києві відновлять «Будинок із хлібною лавкою» та перетворять його на ветеранський простір. – Дарина Рубан

Спершу будівлю планують відновити, щоб зберегти її історичну пам'ять. Докладно:

<https://shotam.info/u-kyievi-vidnovliat-budynok-iz-khlibnoiu-lavkoiu-ta-peretvoriat-pam-iatku-na-veteranskyi-prostir/>

Мітинг на Майдані: рідні полонених вимагають пошуків замість фільму «Як козаки на Курщину ходили»

У центрі столиці 22 листопада пройшов мирний мітинг, де зібралися рідні бранців армії РФ та безвісти зниклих військових ЗСУ, які брали участь в операції в Курській області Росії. Зокрема, вони мітингували проти фільму «Як козаки на Курщину ходили». На думку учасників акції, краще б спрямувати державні кошти на пошуки українських захисників, а не на таку стрічку. Докладно:

<https://kyiv.news/bezpeka-kriminal/kyiv-mitynh-poloneni-zny%20%20bali-film-kurshchyna/>

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

У Харкові відбудуться Андріївські вечорниці. – Олексій Содома

30 листопада молодіжні спільноти БУР, ФРІ і «ПЛАСТ» проведуть у Харкові благодійний захід «Андріївські вечорниці». Захід спрямовано на підтримку поранених бійців 13-ї бригади НГУ «Хартія». Докладно:

<https://lyuk.media/news/kalyta-party/>

Театр

Кассандра. PROJECT: два київських театри та польський режисер працюють над виставою про долю жінок на війні. – Ярослава Наумова

У межах підписаного меморандуму про співпрацю між двома провідними театрами України – Національним академічним драматичним театром імені Лесі Українки та Національним академічним драматичним театром імені Івана Франка – в Києві продовжується робота над україно-польською виставою

«Кассандра. PROJECT» у постановці польського режисера Гжегожа Яжини за продюсуванням Оксани Немчук. Вистава стане спробою переосмислення міфу про Кассандру. Режисер Гжегош Яжина та драматург Роман Павловський-Фельберг мають на меті розповісти про жінок, які стають жертвами війни. Про жінок, історії яких зазвичай залишаються поза хроніками героїзму. В основу драматургії майбутньої вистави покладено класичні твори Гомера, Есхіла, Еврипіда, Лесі Українки та Жана Поля Сартра які звучатимуть в контексті сьогоденних реалій України, де тема війни й жіночого страждання набувають особливої гостроти та актуальності. В межах проєкту передбачається постановка вистави, проведення мистецьких та освітніх акцій: воркшопів, лекцій, панельних дискусій тощо. Прем'єру вистави заплановано на весну 2026 року. Докладно:

https://espresso.tv/news-kassandra-project-dva-kiivskikh-teatri-ta-polskiy-rezhiser-pratsyuyut-nad-vistavoyu-pro-dolyu-zhinok-na-viyni#goog_rewarded

Любов як спротив: у Луцьку зіграли виставу «Love revolution» про шалену молодість 1920-х. – Інна Семенюк

Київський академічний театр «Золоті ворота» поставив на сцені Експериментального театру «Адреналін» виставу «Love revolution» у жанрі вечорниць анархічної молоді. Докладно:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/850969-lyubov-yak-sprotiv-u-lutsku-zigrali-vistavu-love-revolution-pro-shalenu-molodist-1920-kh>

Створений на основі німого фільму 1928 року та живої музики: у Львівському театрі ляльок покажуть кіноперформанс «Василина» з Києва. – Ярина Коваль

23 листопада у Львові у театрі ляльок покажуть кіноперформанс «Василина», який поєднує німий фільм 1928 року, живу українську традиційну музику й електронний звук. Німий фільм оживе завдяки музичному супроводу від гурту «ДваТри» та київському мультиінструменталістові і саундпродюсеру Symonenko. Кіноперформанс створено ГО «Спільнота Мистецького Арсеналу» в партнерстві з Довженко-Центром і струнно-смічковим рейвом «Смик». Докладно:

https://zahid.espresso.tv/news-stvoreniy-na-osnovi-nimogo-filmu-1928-roku-ta-zhivoi-muziki-u-lvivskomu-teatri-lyalok-pokazhut-kinoperformans-vasilina-z-kieva#goog_rewarded

Без 1939 року? Як Івано-Франківський театр відновлює свою історію. – Вікторія Кіхтенко

До Дня пам'яті жертв Голодоморів, 22 листопада, Івано-Франківський драмтеатр покаже прем'єру історичної драми «Яків». Щоби створити виставу на основі реальних подій, режисерка Вікторія Трофіменко вивчала архівні матеріали. Театр почав переосмислювати історію, не лише формуючи репертуар, але й змінюючи точку відліку власного шляху. 10 жовтня 2025 року Івано-Франківський театр вперше відсвяткував 115-річчя з дня справжнього заснування. У матеріалі розповідь директора – художнього керівника театру

Ростислава Держипільського про те, як театр відновлював хронологію у власній історії, яку дату (чи дати) тепер планує святкувати і як буде «деколонізовувати пам'ять» далі. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1169566-bez-1939-roku-ak-ivano-frankivskij-teatr-vidnovlue-svou-istoriu/>

У Києві відбудеться зустріч з художнім керівником міжнародного фестивалю культури у Відні. – Дар'я Лобанок

До Києва приїде Міло Рау, швейцарський режисер, активіст та художній керівник міжнародного фестивалю Wiener Festwochen. 28 листопада у Молодому театрі за його участі відбудеться захід Resistance Now Kyiv. Міло Рау відвідає столицю на запрошення Opera Aperta та «Інша Освіта». Його візит відбувається у рамках глобальної кампанії за мистецтво та демократію RESISTANCE NOW! Ініціативу створили у межах Віденського фестивалю, який об'єднує представників культури та громадянського суспільства, задля єдиної, глобальної та різноманітної відповіді на зростання націоналізму. Співрозмовниками дискусії з Міло Рау будуть – Олена Апчел, молодша лейтенантка, начальниця пункту управління артилерійською розвідкою, а ще докторка філософії, кандидатка мистецтвознавства, драматургиня та режисерка та Тамара Трунова, головна режисерка київського Театру на лівому березі. Модератором дискусії буде Ілля Разумейко – композитор, режисер, співзасновник лабораторії сучасної опери Opera Aperta. Докладно:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-kiyevi-vidbudetsya-zustrich-z-hudozhnim-kerivnikom-mizhnarodnogo-festivalyu-kulturi-u-vidni-311600/>

Київ. Скасована прем'єра. – Радослав Стемпінь, режисер

Навесні цього року Театр Лесі Українки в Києві скасував прем'єру вистави «Благальниці» за два дні до запланованого показу. Запрошений польський режисер Радослав Стемпінь (Radosław Stepien) працював над постановкою півтора року. Дирекція театру не пояснила публічно причини скасування; режисер також тривалий час утримувався від коментарів – за його словами, аби не зашкодити польсько-українській культурній співпраці. Та згодом вирішив викласти свій погляд на перебіг подій у статті, яку 18 листопада опублікувало польське видання Notatnik Teatralny. У матеріалі – з дозволу автора й редакції – опубліковано цей текст у перекладі Макса Новотарського. Докладно:

https://lb.ua/culture/2025/11/21/707889_kiyiv_skasovana_premiera.html

Музика

Етногурт «ДахаБраха» заспівав колискову для викрадених Росією українських дітей під Black Cloud. – Дар'я Лобанок

Етногурт «ДахаБраха» записав колискову «Дитяточко», присвячену українським дітям, яких вкрала Росія, на тлі монументальної художньої інсталяції «Чорна хмара», яку цьогогоріч повезли на фестиваль Burning Man. Колискова «Дитяточко» створена під час повномасштабного вторгнення та є відповіддю на цілеспрямоване знищення українського генофонду та депортацію

дітей. Відео, де музиканти наспівують колискову, зняли біля Софії Київської – як символу історичної тяглості, через яку проступає колективна травма. Докладно:

<https://life.pravda.com.ua/culture/etnogurt-dahabrahazaspivav-koliskovu-dlya-vikradenih-rosiyeu-ukrajinskih-ditey-pid-black-cloud-311609/>

Porichka оголосила опенкол для музичних менеджерів і менеджерок. – Олексій Содома

У Києві відбудеться перший в Україні форум для музичних менеджерів і менеджерок «Від особистих викликів до спільних рішень». Організатори ініціативи прагнуть створити простір для обговорення саме менеджерських професійних складнощів, бо музичний менеджмент часто залишається в тіні артистів. Докладно:

<https://lyuk.media/news/porichka-opencall/>

Російську музику слухають лише 12 %, а українська стала популярнішою – про що говорить дослідження Pomitni. – Юлія Ткачук

Як україномовна музика впливає на перехід на українську та чому люди досі слухають російське. Докладно про найцікавіші уривки з дослідження.

<https://suspilne.media/culture/1169358-rosijsku-muziku-sluhaut-lise-12-a-ukrainska-stala-popularnisou-pro-so-govorit-doslidzenna-pomitni/>

Візуальні мистецтва

Фінісаж Венеційської бієнале з архітектури: гайд подіями за участі українських команд

Так у межах публічної програми GENS на 19-й Міжнародній архітектурній виставці La Biennale di Venezia буде представлено проєкт «UNBROKEN: Крихкість, тіло, архітектура». Подія має на меті створити простір для розмови про взаємодію людини й архітектури в часи кризи та трансформацій. Через перспективи архітекторів, ветеранів, дослідників і митців окреслюється, як змінюється уявлення про тіло, крихкість і стійкість у міському середовищі, та яким чином архітектура може реагувати на ці трансформації. Чи може інклюзивність залишатися універсальною, коли універсальне тіло зникає? Яким може бути місто в стані абсолютної адаптації? І, чи здатні ми спроектувати щось розумніше за власні стопи? Ще однією подією у межах публічної програми GENS стане зустріч учасників офіційної експозиції, яку курував Карло Ратті. Intelligens Legacy підсумовує Biennale Architettura 2025, повертаючись до головного питання виставки – як архітектура може адаптуватися, відновлюватися й реагувати на зміни світу. Програма дня через дискусії та короткі презентації зосереджується на концепції циркулярності, адаптації та колективному інтелекті. Завершиться подія презентацією проєкту Катерини Лопатюк Circularity on the Edge. У Польському павільйоні відбудеться публічна дискусія «Dark Clouds: архітектури безпеки, спротиву та солідарності». Подія об'єднає три національні павільйони – польський, український та латвійський і збере дослідників, архітекторів та кураторів, щоб поговорити про те, як архітектура відображає страхи, реальні загрози, практики

солідарності та форми стійкості. Завершиться програма саунд-перформансом Ніколая Карабіновича Dakh Components: Hardcore Odesa Signals. Докладно:

<https://artslooker.com/finisazh-venetsiyskoi-biiennale-z-arkhitektury-hayd-podiiamy-za-uchasti-ukrainskykh-komand/>

У Києві відбудеться спільна виставка ДТЕК та Костянтина і Влади Ліберових

28 листопада у М17 у Києві відбудеться спільна виставка ДТЕК та Костянтина і Влади Ліберових. На знімках — люди, завдяки яким не гасне світло: ті, хто рятують, лікують, відновлюють, працюють під землею й під обстрілами. Це пілоти, медики, рятувальники, шахтарі, енергетики. Виставка «До світла / Into the Light» стане візуальним продовженням однойменної книги, яку Ліберови презентують уперше в Україні. Докладно:

<https://www.platfor.ma/u-kyievi-vidbudetsya-spilna-vystavka-dtek-ta-kostyantyna-i-vlady-liberovyh/>

У Києві закривається мистецький простір, який існував два з половиною роки та представив 37 виставок. — Катерина Яковленко

У Києві закривається галерея, створена художницею Поліною Піскурьовою. Два роки тому вона її відкрила у невеличкому просторі на вулиці Архітектора Городецького з метою показувати молоде українське мистецтво. Поліна Піскурьова розповідає про простір та його значення для київського середовища. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1169098-u-kievi-zakrivaetsa-misteckij-prostir-akij-isnuvav-dva-z-polovinou-roki-ta-predstaviv-37-vistavok/>

Монументальні образи жінок у проєкті «Форми»: у Луцьку відкрили виставку Ієви Царук

В Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків 21 листопада відкрили виставку латвійської художниці, живописиці та перформерки Ієви Царук «Форми». Докладно:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/851268-monumentalni-obrazi-zhinok-u-proekti-formi-u-lutsku-vidkrili-vistavku-ievi-tsaruk>

Привиди. — Олексій Гаврилюк

1–5 жовтня у Миколаєві Стипендія імені Антонена Арто проводила воркшоп Південної едичії, під час якого 11 авторок та авторів разом з їхніми тімерками та тімерами презентували концепції перформативних робіт про Південь України. Автор був серед учасників команди Стипендії. У матеріалі висвітлено авторське бачення про значення презентованих ідей для нього самого та для Півдня в цілому. Докладно:

<https://artslooker.com/22607/>

«Нова українська хвиля» в Брюгге: виставка знакових митців 90-х сьогодні. — Ліза Корнейчук

До 23 листопада у старовинній залі Garemiijn у Дзвіниці Брюгге показують виставку «HABITUS» – головну подію Тижня української культури

в Бельгії. Проєкт, створений за підтримки Navas Village, показує роботи семи українських художників, зокрема Олега Тістола, Миколи Маценка, Костянтина «Вінні» Реунова та Марини Скугаревої. У матеріалі – розповідь кураторів виставки Віталія Адлерманна та Катерини Рай про те, що варто знати про цих митців і чому їхній доробок не втрачає актуальності. Докладно:

<https://life.pravda.com.ua/culture/vistavka-habitus-u-bryugge-shcho-potribno-znati-pro-ukrajinskih-mitciv-90-h-311596/>

У Варшаві відкрилася виставка «Жіноча справа: 1550–2025». – Карина Лазарук, журналістка

У Варшаві презентували масштабну виставку «Жіноча справа: 1550–2025», під кураторством історикині мистецтва Елісон М. Джинджерас у співпраці з Евою Клекот та Беатою Путц. Проєкт спростовує давній міф про нібито відсутність жінок-художниць у світовому мистецтві та пропонує переосмислення канону крізь призму жіночого досвіду. Експозиція складається з дев'яти тематичних блоків і охоплює майже 500 років. Близько 200 робіт – від найновіших творів до полотен епохи Відродження, бароко та XIX століття – формують багатовікову візуальну історію жіночої емансипації та невпинної боротьби за видимість у мистецькому просторі. Серед них десять українських художниць: Алла Горська, Тетяна Яблонська, Влада Ралко, Леся Хоменко, Катерина Лісовенко, Kinder Album, Дана Кавеліна, Маргарита Половинко, Карина Синиця та Сана Шахмурадова Танська. Виставка триватиме з 21 листопада до 3 травня 2026 року в Музеї сучасного мистецтва у Варшаві. Докладно:

https://lb.ua/culture/2025/11/22/708075_varshavi_vidkrilasya_vistavka.html

Кіномистецтво. Кінопрокат

Фільм «Тиха повінь» Сухолидко-Собчука отримав нагороду за найкращу операторську роботу на фестивалі IDFA. – Діана Горон

Документальний фільм «Тиха повінь» режисера Дмитра Сухолидко-Собчука здобув нагороду за найкращу операторську роботу на Міжнародному фестивалі документального кіно в Амстердамі (IDFA). Міжнародне журі відзначило художню довершеність фільму і його унікальний погляд на Україну. «Тиху повінь» створила українська компанія Tabor у копродукції з німецькою кінопродюсерською компанією Elemag Pictures, громадським мовником Німеччини MDR Mitteldeutscher Rundfunk та в колаборації з телеканалом ARTE. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/245794/2025-11-21-film-tykha-povin-sukholytkogo-sobchuka-otrymav-nagorodu-za-naykrashchu-operatorsku-robotu-na-festyvali-idfa/>

Українська документалістика на FIDOCs: делегація Docudays UA представляє три фільми в Сантьяго. – Катерина Гладка, редакторка CultHub

До складу делегації увійшли програмна директорка Docudays UA Юлія Коваленко, програмерка Ольга Сидорушкіна та фандрайзерка Анастасія Гуменюк. Окрім презентацій фільмів, представниці візьмуть участь в

індустрійних заходах, а Юлія Коваленко увійде до складу журі національного конкурсу. Цьогоріч FIDOCs присвятив одну зі спеціальних програм сучасному українському кіно, створену у партнерстві з міжнародним фестивалем Docudays UA. Добірка охоплює – «2000 метрів до Андріївки» Мстислава Чернова, «Мілітантропос» Єлизавети Сміт, Аліни Горлової та Семена Мозгового, «Фрагменти льоду» Марії Стоянової. Докладно:

https://lb.ua/culture/2025/11/21/707977_ukrayinska_dokumentalistika.html

Фільм Катерини Горностай «Стрічка часу» покажуть у нью-йоркському МоМА

Фільм Катерини Горностай «Стрічка часу» покажуть у нью-йоркському МоМА в межах програми The Contenders 2025. У ній – фільми, які мають резонанс далеко за межами прокату в кінотеатрах. Документальна «Стрічка часу» дає змогу заглянути, як війна впливає на повсякденне життя учнів та вчителів. Фільм Катерини Горностай увійшов до добірки «Нові режисери/Нові фільми 2025». Докладно:

<https://www.platfor.ma/film-kateryny-gornostaj-strichka-chasu-pokazhut-u-nyu-jorkskomu-moma/>

Квитки розкупили завчасно: українське кіно завоювало Прагу під час фестивалю

Щорічний фестиваль Тиждень українського фільму відбувався з 11 по 17 листопада в Празі, а 2–7 грудня триватиме в Брно. Захід підтримано Фундацією Пилипа Орлика. У чеській столиці квитки на більшість фільмів розкупили завчасно. Демонстрували і нові стрічки, і відомі з минулих років. Докладно:

<https://kyiv.news/bezpeka-kriminal/tyzhden-ukrainskoho-filmu-praha-2025/>

23 листопада стартує фестиваль феміністичного кіно «Фільма». – Діана Горон

Цього року він проходитиме вже в'яте й триватиме до 7 грудня і йтиме переважно онлайн. На сайті фестивалю будуть доступні 15 стрічок у трьох програмах: «Змінити те, що не можна прийняти» (сформована на основі поданих заявок), «Берегти себе, берегти всіх» (ВІЛ-активістська програма), «Кріпувати, жити, любити» (створена спільно з кінофестивалем RestFest). Про те, які стрічки ввійшли до програм фестивалю, докладно:

<https://detector.media/infospace/article/245784/2025-11-21-23-lystopada-startuie-festyval-feministychnogo-kino-filma/>

Де подивитися фестиваль феміністичного кіно «Фільма». – post impreza
Докладно:

<https://postimpreza.org/texts/de-podyvytysia-festyval-feministychnoho-kino-filma>

Бюджет української науково-фантастичної стрічки «Ти – космос» становить 800 тисяч євро. – Дар'я Лобанок

Бюджет сай-фай комедії «Ти – космос» Павла Острікова, яка вийшла в прокат 20 листопада, обійшовся у 800 тисяч євро, з яких 24 мільйони гривень

надало Держкіно. Частину коштів вклав бельгійський копродюсер – компанія Stenola, постпродакшн фінансували фонд ESFUF та Netflix. Докладно:

<https://life.pravda.com.ua/culture/byudzheth-ukrajinskoji-naukovo-fantastichnoji-strichki-ti-kosmos-stanovit-800-tisyach-yevro-311605/>

«Ти – космос»: ставка на ностальгію чи заявка на «український Голлівуд».
– Алік Дарман

20 листопада в український прокат вийшов довгоочікуваний фільм «Ти – космос». Наразі промо-кампанія фільму триває і, здається, на «Ти – космос» чекає успіх. Кінокритик Алік Дарман подивився стрічку і склав свої враження. Докладно:

<https://life.pravda.com.ua/culture/ti-kosmos-recenziya-na-pershu-ukrajinsku-say-fay-melodramu-311633/>

«Ти – космос». Головна українська кінопрем'єра осені. Перші враження після виходу в прокат. – Микола Підвезяний

Серед іншого автор зазначив: ««Ти – космос» – той випадок, коли українське кіно не просто дивиться на зорі, а й трохи до них дотягується... На виході тепер ми маємо не космічний блокбастер, а теплу, меланхолійну подорож усередину себе – з українським гумором, душевністю і піснями. У повільному (за нинішніми стандартами) блуканні між планетами якась своя магія, особливий вайб...». Докладно:

<https://glavcom.ua/columns/pidvezyanyy/ti-kosmos-holovna-ukrajinska-kinopremjera-oseni-pershi-vrazhennja-pislja-vikhodu-v-prokat-1089728.html>

«Я показую, наскільки важливо зробити перший крок». Режисер «Ти – космос» Павло Остріков про свій дебют, ретроестетику та тему самотності. – Кромф Ігор

Режисер розповідає про те, як це – працювати над однією ідеєю десять років, чому фільм нагадує ілюстрації старих науково-фантастичних книг та як так вийшло, що крізь космічні простори звучить хмельницький говір. Докладно:

<https://liroom.com.ua/films/pavlo-ostrikov/>

Література. Книговидання

Короткі списки «Книги року ВВС 2025»: які книжки відзначило журі. – Поліна Горlach

Серед 41 фіналіста журі премії «Книга року ВВС 2025» обрали 15 книжок у трьох головних номінаціях: «Книга року ВВС 2025»; «Книга року ВВС Есеїстика 2025», «Дитяча Книга року ВВС 2025». Переможців конкурсу оголосять 11 грудня. Список оприлюднили 21 листопада. «Дитяча Книга року» проводиться у партнерстві з Культурною програмою Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР). Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1170334-korotki-spiski-knigi-roku-vvs-2025-aki-knizki-vidznacilo-zuri/>

«Вірші з бійниці» Максима Кривцова вийшли друком у Франції. – Анастасія Курінська

Поетична збірка вийшла друком у французькому видавництві Éditions Bleu et Jaune. Французькою мовою збірка отримала назву «Poèmes de la brèche» («Вірші прориву»). Переклад зробила Ніколь Дзюб, яка має українське походження. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1170348-virsi-z-bijnici-maksima-krivcova-vijsli-druk-u-francii/>

Від бомбосховищ до Amazon: як український проєкт «Люба Жу» вийшов на світовий ринок. – Марія Литвин

У матеріалі розповідь про успішний кейс мультимедійного проєкту «Люба Жу», який вже вийшов на міжнародний ринок. «Люба Жу» Анастасії Лавренішиної – це збірка садових казок (у тому сенсі, що дія відбувається в саду), побудована за сезонним принципом: 12 історій на кожен місяць року. Нині анімовані історії про «Любу Жу» доступні трьома мовами: українською, французькою та англійською. Докладно:

<https://chytomo.com/vid-bomboskhovyshch-do-amazon-iak-ukrainskyj-proiekt-liuba-zhu-vyjshov-na-svitoviy-rynok/>

Музейна справа

День пам'яті жертв голодоморів: музеї, що розповідають про трагедію. – Марія Кабацій

Найбільшою музейною установою, що ознайомлює з цією темою, є Національний музей Голодомору-геноциду, відкритий у Києві 2009 року. Він не лише займається збиранням власної колекції, але й веде наукову, дослідницьку роботу. Інших музеїв про Голодомор такого масштабу в Україні немає. Найчастіше регіональні краєзнавчі музеї мають кілька експонатів чи куток, присвячений спровокованому радянською владою голоду. Втім, «Суспільне Культура» віднайшло ще кілька музеїв, які розповідають про ті історичні події. У матеріалі йдеться про Музей пам'яті жертв Голодомору в заповіднику «Межибіж» (Хмельницька обл.), Музей трагедії Голодомору на Миргородщині (Полтавська обл.), Музей спротиву Голодомору в Дніпрі, Музей геноциду «Територія пам'яті» в Одесі. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1170602-den-pamati-zertv-golodomoriv-muzei-so-rozpovidaut-pro-tragediu/>

«Ми часом глорифікуємо і спрощуємо історичні події»: Ігор Пошивайло про діяльність Музею Революції Гідності. – Анастасія Курінська

Перші обговорення щодо меморіалізації Революції Гідності відбулися у 2014-му. У січні того року започаткували ініціативу «Музей Майдану», а восени вона об'єдналася з ініціативою Аналітичного центру pro.mova «Музей Свободи». У лютому 2015-го заснували громадську організацію «Музей Майдану», а 12 квітня 2016-го він отримав статус національного. Музей потребував свого простору. Для цього ініціювали міжнародний архітектурний конкурс «Територія гідності». Обговорення тривало два роки і не привело до

результатів: земельну ділянку не виділили, інституції яка б реалізувала проєкт, не знайшлося. У 2017-му відбувся наступний конкурс, його ініціювало Міністерство культури за дорученням Кабінету Міністрів. У травні 2021 року німецьке архітектурне бюро Kleihues + Kleihues, яке виграло конкурс із розроблення проєкту Музею Майдану, безоплатно передало Україні авторські права на його реалізацію. Тоді ж у листопаді заступниця генерального директора Національного музею Революції Гідності Ольга Сало заявила, що процес будівництва музею розблоковано. Тодішній міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький 25 грудня 2024 року доручив Музею Революції Гідності законсервувати проєктування і будівництво Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні. Зазначали, що для проєктування та будівництва меморіального комплексу нині немає грошей. До того ж Апеляційний суд Києва ще у 2019 році наклав арешт на земельні ділянки, що відведені під реалізацію проєкту. У матеріалі – розповідь директора Національного музею Революції Гідності Ігоря Пошивайла про поточну діяльність інституції. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1170150-mi-casom-glorifikuemo-i-sprosuemo-istoricni-podii-igor-posivajlo-pro-dialnist-muzeu-revolucii-gidnosti/>

Київський Музей авангарду відзначає річницю відкриттям двох масштабних виставок. – Ірина Міллер

До річниці створення філії Музею Авангарду, Музей історії міста Києва разом із новоствореною філією в межах Avant-Garde Kyiv Fest 2025 презентували два виставкові проєкти. Йдеться про експозиції «Авангард. АРМУ. Історія» та «Авангард. Культур-Ліга». Докладно:

<https://glavcom.ua/kyiv/news/u-muzeji-avanhardu-prezentovano-dvi-pershi-vistavki-foto-1089356.html>

Архів як живий організм: виставка «Все для всіх», що об'єднала архіви музею Покровська та британського університету. – Анастасія Шквира

У Центрі сучасної культури у Дніпрі 23 жовтня відкрилася виставка «Все для всіх», що стала спільним проєктом центру, Покровського історичного музею та шотландського університету Сент-Ендрюс. Виставка присвячена архівам та їхній ролі у збереженні й переосмисленні історичної та культурної пам'яті. У матеріалі розповідь кураторок виставки про те, що стоїть за задумом проєкту і чому архіви стали його центральною темою. Докладно:

<https://suspilne.media/culture/1169214-arhiv-ak-zivij-organizm-vistavka-vse-dla-vsikh-so-obednala-arhivi-muzeu-pokrovska-ta-britanskogo-universitetu/>

Кадри

Мінкульт оголосив відбір кандидатів до експертної та наглядової рад Національного музею Голодомору-геноциду. – Діана Горон

Мета їхньої діяльності – ефективно управління музеєм та прозорий нагляд за його діяльністю. Експертна рада Національного музею Голодомору-геноциду – це консультативно-дорадчий орган, що координує наукову діяльність музею. Рада працює постійно. Строк повноважень членів – п'ять років. Експертну раду

створюють для вдосконалення науково-дослідної, екскурсійно-освітньої, експозиційно-виставкової, інформаційно-видавничої, науково-фондової та методичної роботи музею. До її складу ввійдуть шість експертів та / або науковців, яких запропонують українські громадські об'єднання та наукові установи, а також шість експертів та / або науковців, яких запропонують міжнародні організації, зокрема неурядові, або іноземні наукові установи. Наглядова рада Національного музею Голодомору-геноциду – це спеціальний наглядовий орган, що контролює діяльність музею та його посадовців. Строк повноважень членів – п'ять років. Одна і та сама людина не може обіймати посаду два терміни поспіль. Наглядова рада має забезпечувати баланс інтересів держави, суспільства та суб'єктів діяльності у сфері культури, а також дотримання принципів законності, незалежності, відкритості, прозорості, доступності, гендерної рівності, соціальної інклюзії та недискримінації. До її складу ввійдуть шість членів, яких запропонують українські громадські об'єднання, а також шість членів, яких запропонують міжнародні організації, зокрема неурядові, або громадські організації закордонних українців. Подання заявок триває до 21 грудня. Докладно:

<https://detector.media/infospace/article/245792/2025-11-21-minkult-ogolosyv-vidbir-kandydativ-do-ekspertnoi-ta-naglyadovoi-rad-natsionalnogo-muzeyu-golodomoru-genotsydu/>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26